

TER BESLISSING – GRAAG UITERLIJK 3 MAART RETOUR IVM VERZENDING PARLEMENT

Aan
de minister

TER INFORMATIE

Aan
de staatsecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

nota

GA en CoCo-conclusies Eurogroep en Ecofinraad 13 en 14 maart 2023;
Verslag Eurogroep en Ecofinraad 13 en 14 februari 2023

Datum

2 maart 2023

Notanummer

2023-0000043689

Bijlagen

1. Geannoteerde agenda
2. CoCo-conclusies
3. Brief EK (GA)
4. Brief TK (GA)
5. Brief EK (verslag)
6. Brief TK (verslag)
7. Verslag

Aanleiding

Bijgaand vindt u de geannoteerde agenda (GA) en CoCo-conclusies voor de Eurogroep en Ecofinraad van 13 en 14 maart, het verslag van de Eurogroep en Ecofinraad van 13 en 14 februari jl. en de aanbiedingsbrieven voor beide Kamers voor deze beide stukken. In het verslag zit 1 fiscaal punt, wat reeds voor akkoord langs de staatssecretaris is gegaan. In de GA zitten geen fiscale punten. In de oplegbrief wordt een correctie gemaakt op een recente kamerbrief.

Beslispunten

- Graag uw akkoord voor verzending van de geannoteerde agenda, het verslag van de vorige vergaderingen en de aanbiedingsbrieven bij deze stukken aan de Eerste en Tweede Kamer.
- Daarnaast het verzoek om de vier aanbiedingsbrieven te ondertekenen.
- Graag uw akkoord op de CoCo-conclusies.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

Geannoteerde agenda Eurogroep en Ecofinraad 13 en 14 maart a.s.

- Het Commissiedebat staat gepland op donderdag 9 maart van 10:00-13:00. Diezelfde dag is er in de middag een plenair debat over de toekomst van de euro. In de aanbiedingsbrieven bij de GA geeft u aan dat u niet aanwezig kunt zijn bij de vergaderingen vanwege de Provinciale Statenverkiezingen. StasFenB zal u vervangen bij de Ecofinraad, de TG bij de Eurogroep.
- Er staan geen fiscale punten op de agenda.
- Belangrijkste onderwerp voor de komende vergaderingen zijn de Raadsconclusies met betrekking tot het stabiliteits- en groeipact en richting van de Commissie voor het begrotingsbeleid van de lidstaten in 2024.
- In de GA informeert u de TK dat NL voornemens is tegen Raadsaanbevelingen voor decharge te stemmen, omdat deze het negatieve oordeel van de ERK onvoldoende refleteren. Dit is in lijn met de NL positie in eerdere jaren. Dit jaar stemt DEN voor het eerst ook tegen. Omdat met QMV besloten wordt is de verwachting dat de Raadsaanbevelingen wel aangenomen worden.
- In de aanbiedingsbrief bij de GA stuurt u een nieuwe versie van een tabel uit de brief die u vorige week heeft verstuurd over de nacalculatie van de EU-afdrachten. In deze tabel stonden per abuis de bedragen voor niet-eurolanden in nationale valuta. Het bedrag voor NL (meevaller van 556 mln.) klopte wel.

Verslag Eurogroep en Ecofinraad 13 en 14 februari

- In het verslag wordt ingegaan op het verloop van de Eurogroep en Ecofinraad en de daar behandelde onderwerpen. Daarnaast worden drie toezeggingen afgedaan uit het Commissiedebat Eurogroep/Ecofinraad van 9 februari jl.:
 - (1) in het verslag terugkomen op het beoogde proces en tijdpad (en betrokkenheid Kamer daarbij) rondom de herziening van het Stabiliteits- en Groeipact (SGP)
 - (2) in verslag terugkomen op de ruimte/prikkels voor hervormingen en vergroening binnen de herziening van het SGP
 - (3) in het verslag terugkomen op het informeel ontbijt voor aanvang van de Ecofinraad (discussie over Europees concurrentievermogen/*Green Deal Industrial Plan*)
- Over deze toezeggingen is een zin opgenomen in de aanbiedingsbrieven.
- Daarnaast informeert u in de aanbiedingsbrieven het parlement over de beëindiging van het compensatiemechanisme voor het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM).

Toelichting

Geannoteerde agenda Eurogroep en Ecofinraad 13 en 14 maart

De volgende onderwerpen zijn opgenomen in de geannoteerde agenda:

- Richtsnoeren voor het begrotingsbeleid in 2024;
- Inflatieontwikkeling in de eurozone en EU-lidstaten;
- Beleidsdoelen van een digitale euro;
- Voorbereiding internationale vergadering (G20);
- Herstel- en veerkrachtplan; thematische discussie en goedkeuring plan FIN;
- Raadsconclusies Stabiliteits- en Groeipact;
- Economische en financiële impact van de Russische agressie jegens Oekraïne;
- Decharge Europese jaarbegroting 2021;
- Begrotingsrichtsnoer voor EU-begroting 2024.

Verslag Eurogroep en Ecofinraad 13 en 14 februari

De volgende onderwerpen zijn opgenomen in het verslag (op volgorde):

Eurogroep

- Recente ontwikkelingen op de energiemarkten en begrotingsbeleid in de eurozone
- Arbeidsmarkten in de eurozone: recente ontwikkelingen en toekomstige uitdagingen
- Macro-economische ontwikkelingen en beleidscoördinatie in de eurozone

Ecofinraad

- Ecofinraad-ontbijt (GDIP)
- A-punt – Herziening EU fiscale lijst (de staatssecretaris F&B is akkoord met deze tekst)
- Economische en financiële aspecten van de Oekraïense crisis (sancties)
- Herziening SGP
- Uitvoeringsbesluit van de Raad onder de herstel- en veerkrachtfaciliteit
- Voorbereiding ministeriële G20-bijeenkomst

Overig

- Toezegging aan lid Sloopweg (CDA) en Van der Lee (GL) in het verslag terug te komen op het beoogde proces en tijdpad (en betrokkenheid Kamer daarbij) rondom herziening SGP

- Toezegging aan lid Van Weyenberg (D66) in verslag terugkomen op ruimte voor hervormingen en vergroening binnen herziening SGP

Beëindiging compensatiemechanisme ESM

- In de aanbiedingsbrieven wordt aangegeven dat Nederland over het jaar 2022 geen compensatie zal uitkeren aan het ESM en zal stoppen met het compensatiemechanisme.
- Dit komt doordat Duitsland en Frankrijk kenbaar hebben gemaakt dat zij het ESM niet zullen compenseren voor 2021. Hierdoor neemt het aantal landen dat compensatie verleent af.
- Voor Nederland was de deelname van meerdere landen destijds een belangrijke reden om zelf ook een compensatiemechanisme op te zetten.
- Daarnaast zal gezien het huidige positieve renteklimaat, in de nabije toekomst sowieso geen gebruik meer worden gemaakt van het compensatiemechanisme.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

Door middel van het verslag geeft u invulling aan drie toezegging aan de Tweede Kamer.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

To: Persoonsgegevens
Cc: Persoonsgegevens

From: Persoonsgegevens

Sent: Thur 3/2/2023 5:20:54 PM

Subject: RE: Geannoteerde agenda Eurogroep/Ecofin 13 en 14 maart en verslag Eurogroep/Ecofin 13-14 februari.

Received: Thur 3/2/2023 5:20:56 PM

Accoord met dank

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: Persoonsgegevens

Datum: donderdag 02 mrt. 2023 5:12 PM

Aan: Persoonsgegevens
Kopie

Persoonsgegevens

Onderwerp: Geannoteerde agenda Eurogroep/Ecofin 13 en 14 maart en verslag Eurogroep/Ecofin 13-14 februari.

Sigrid, Marnix,

Zoals zojuist besproken vind je bijgevoegd ter akkoord de geannoteerde agenda en aanbiedingsbrieven voor de Eurogroep en Ecofinraad van 13 en 14 maart en ook het verslag en de aanbiedingsbrieven bij de vergaderingen van 13 en 14 februari. Graag horen we of jij akkoord bent met de beslispunten uit de nota, zodat de brieven en onderliggende stukken morgen naar het parlement kunnen worden verzonden, met het oog op het Commissiedebat volgende week donderdag.

Er staan geen fiscale punten op de agenda, in het verslag staat wel fiscaal agendapunt dat separaat al aan Marnix is voorgelegd. Voor Marnix Geannoteerde agenda wel vast ter info met oog op Ecofin van de 14e.

Groeten namens het hele EU team,

Persoonsgegevens

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Doc. nr.	Datum	Naam document
1	25-1-2023	Nota - min - Beëndiging compensatie ESM voor aan DNB betaalde rente
2	15-2-2023	Nota - min - Informeren ESM over stoppen compensatiemechanisme

HEDEN I.V.M. TIJDSLIJNEN OPMAKEN JAARSTUKKEN DNB

TER BESLISSING

Aan
de minister

Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

nota

Beëindiging compensatie ESM voor aan DNB betaalde
rente

Datum

25 januari 2023

Notanummer

2023-0000013961

Bijlagen

Aanleiding

In 2019 heeft uw voorganger toegezegd om de door het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM) aan De Nederlandsche Bank (DNB) betaalde negatieve depositorente te compenseren (zie bijgevoegde kamerbrieven). Recent ontvingen wij signalen dat Duitsland en Frankrijk in 2022 een soortgelijke compensatie niet hebben gedaan Internationale en diplomatieke belangen

Beslispunten

- Graag uw akkoord om voor het jaar 2023 het ESM niet meer te compenseren voor de aan DNB betaalde rente op daar aangehouden deposito's in 2022 en deze rente-inkomsten ook niet via de winstafracht van DNB te ontvangen.
- Indien akkoord verzoeken wij u bijgevoegde brief aan DNB ~~Persoonsgegevens te ondertekenen~~, waarmee u DNB formeel verzoekt om van de eerder gemaakte afspraken af te wijken.

Kernpunten

- De in 2020 en 2021 door het ESM betaalde rente op aangehouden deposito's is in 2021 en 2022 door DNB via de winstuitkering aan Financiën (MinFin) betaald en vervolgens door MinFin aan het ESM. Dit heeft geen gevolgen voor het begrotingssaldo, omdat de inkomsten en uitgaven aan elkaar gelijk zijn.
- De toezegging voor deze compensatie is destijds gedaan zodat niet alleen Duitsland en Frankrijk dit hoefden te doen, die sinds 2018 het ESM op deze manier compenseren voor de negatieve depositorente bij de centrale bank. Naast Nederland is ook Italië bereid gevonden een soortgelijke compensatiemechanisme in te richten.
- Het verzorgen van de compensatie met een zo breed mogelijke groep landen was destijds een belangrijke Nederlandse wens bij het toezeggen van de compensatie aan het ESM. Duitsland heeft ervoor gekozen om de vergoeding stop te zetten aangezien de Bundesbank in 2021 geen winst heeft gemaakt. Frankrijk heeft een vergelijkbare afweging gemaakt. Wij verwachten dat zij dit ook in 2023 niet zullen doen.
- Wij verwachten dat het beëindigen van deze compensatiemaatregel een miniem effect heeft op de kapitaalpositie van het ESM.
- Wij adviseren u daarom om bij DNB aan te geven dat wij de compensatie zullen stoppen en het daarmee in uw ogen ook niet nodig is dat DNB de door het ESM in 2022 betaalde rente via de winstafracht in 2023 aan MinFin betaalt. DNB kan het bedrag gebruiken voor het aansterken van haar buffers.

- Voor de interne processen bij DNB is een snel besluit en communicatie naar DNB nodig. Na bevestiging van DNB adviseren wij u nader over het informeren van het parlement.

Toelichting

- Het ESM is een noodfonds voor eurolanden met financiële problemen. Om noodfinanciering te verstrekken aan eurolanden, is in 2012 besloten om een permanent Europees noodfonds op te richten. Het ESM kan zo'n €500 mld. uitlenen.
- Het ESM heeft ruim €700 mld. aan aandelenkapitaal, waarvan lidstaten in het eurogebied ruim €80 mld. hebben volgestort; het overige bedrag is onder voorwaarden door het ESM op te vragen bij de lidstaten. Het aandelenkapitaal draagt bij aan de kredietwaardigheid van het ESM en stelt deze instelling in staat om tegen lage rentes op de kapitaalmarkt te lenen. Voor het behoud van de waarde van haar aandelenkapitaal is het ESM verplicht om dit risicovrij te beleggen.
- Door de negatieve beleidsrente van de ECB werd het vanaf 2014 voor het ESM steeds lastiger om het aandelenkapitaal tegen een positieve vergoeding risicovrij te beleggen in de markt, waardoor het risico ontstond dat de waarde zou dalen. Dat zou er op termijn toe hebben kunnen leiden dat het ESM een deel van het op te vragen aandelenkapitaal in zou moeten roepen om de kapitaalpositie van het ESM op het gewenste niveau te houden.
- Een andere optie voor het ESM voor wat betreft het risicovrij uitzetten van het kapitaal is om het als deposito aan te houden bij een nationale centrale bank (bijv. DNB). Door de negatieve depositorente van de centrale banken betaalde het ESM rente voor het aanhouden van deposito's. Om deze problematiek te adresseren hebben Duitsland en Frankrijk sinds 2018 de door het ESM aan de Bundesbank en Banque de France betaalde depositorente teruggegeven aan het ESM.
- Om het draagvlak voor deze compensatiemaatregel te vergroten heeft het ESM aan meerdere landen, waaronder Nederland, gevraagd dit ook te doen. Na een positief signaal van Italië en Nederland heeft het ESM een deel van het aandelenkapitaal ook bij de centrale banken van deze landen als deposito geplaatst.
- DNB en MinFin hebben, in het kader van een herijking van het kapitaalbeleid, afspraken gemaakt over het verkennen van de mogelijkheid om, via de winstafdrachten van DNB, de door het ESM aan DNB betaalde depositorente over te maken aan MinFin. Als gevolg van het kapitaalbeleid destijds en de bijbehorende benodigde opbouw van de buffers bij DNB was het uitvoeren van de compensatie aan het ESM niet mogelijk. Eind 2019 zijn tussen DNB en MinFin afspraken gemaakt zodat DNB de door het ESM ontvangen rente alsnog kon overmaken aan MinFin vanaf het jaar 2020 (er zijn ook nog aanvullende afspraken gemaakt in november 2020).
- MinFin betaalt dit bedrag voorts aan het ESM. De door het ESM in 2020 en 2021 aan DNB betaalde rente van jaarlijks €15,2 miljoen euro is in 2021 en 2022 door MinFin aan het ESM betaald.
- Omdat het bedrag dat Financiën betaalt identiek is aan het bedrag dat wordt ontvangen heeft deze compensatieregeling geen directe gevolgen voor het begrotingssaldo (budgetneutraal). Zonder de toegezegde compensatie zou het ESM waarschijnlijk geen deposito's hebben geplaatst bij DNB en zou DNB geen inkomsten hebben ontvangen.

- Nederland besloot destijds deel te nemen aan deze compensatieregeling in de wetenschap dat een aantal grote landen (Duitsland, Frankrijk, Italië) dit ook deden.
- Nu is gebleken dat Duitsland en Frankrijk vorig jaar zijn gestopt met de compensatieregeling, adviseren wij u om de Nederlandse compensatie voor 2023 ook niet uit te keren aan het ESM.
- De rente die het ESM in de eerste helft van 2022 nog aan DNB betaalde bedraagt circa €9 mln. In een brief kunt u DNB informeren niet voornemens te zijn dit bedrag aan het ESM te compenseren. Dit betekent dat er ook geen aanleiding voor DNB is om dit bedrag via de winstuitkering aan MinFin over te maken. Wij verwachten dat DNB het bedrag zal gebruiken voor het aansterken van haar buffers.
 - Het stopzetten van de compensatieregeling vormt in onze ogen geen risico voor de financiële positie van het ESM. Mede door de compensatieregeling heeft het ESM in de afgelopen jaren winst gemaakt en is het reservefonds toegenomen tot meer dan €3 mld;
 - Daarnaast is de rente op risicovrije activa sinds medio vorig jaar weer positief, waardoor de problematiek waar ESM destijds mee kampte, minder relevant is;
 - Daarboven wordt op deposito's bij centrale banken sinds september 2022 tijdelijk een positieve rente vergoed (in plaats van het gebruikelijke maximum van 0%). Daardoor heeft het ESM in 2022 niet alleen rente betaald aan het ESM maar ook rente ontvangen. DNB geeft hierbij aan in 2022 om en nabij de €3000,- te hebben betaald aan het ESM als gevolg van deze ontwikkeling.
- Als gevolg hiervan zal zowel de rentecompensatie ESM op artikel 4 van de begroting van het ministerie als de winstafracht DNB op artikel 3 van deze begroting voor 2023 bijgesteld worden van €9 mln. naar 0.
- De rentecompensatie op artikel 4 was voor 2024 en verder reeds naar 0 bijgesteld, door het positief worden van de depositorente van de ECB.
- Deze budgettaire aanpassingen zullen meegenomen worden in de eerste suppletoire begroting voor 2023.

Communicatie

n.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

Het parlement had in het verleden regelmatig aandacht voor de gevolgen van de negatieve rente voor de verschillende delen van de maatschappij. Daarnaast had het parlement in het verleden aandacht voor de ontwikkelingen in het eigen vermogen (de buffers) van De Nederlandsche Bank.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING
Aan
de minister

nota

Informeren ESM over stoppen compensatiemechanisme

Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

Datum
15 februari 2023

Notanummer
2023-0000029798

Bijlagen

Aanleiding

- U heeft besloten om het ESM niet meer te compenseren voor de aan DNB betaalde (negatieve) rente op de aangehouden deposito's in 2022 (zie bijgevoegde nota BFB 13961).
- Gezien de huidige positieve rente, zal in de komende jaren geen gebruik meer worden gemaakt van het compensatiemechanisme. Daarom stellen we (in overleg met DNB) voor om in het geheel te stoppen met het mechanisme.
- Het ESM dient hier formeel van op de hoogte gesteld te worden.

Beslispunten

- Graag uw akkoord voor het beëindigen van het compensatiemechanisme.
- Graag uw akkoord op bijgevoegde brief aan het ESM. Indien akkoord verzoeken wij u de brief te ondertekenen.

Kernpunten

Brief

- In de brief wordt aangegeven dat Nederland over het jaar 2022 geen compensatie zal uitkeren aan het ESM en zal stoppen met het compensatiemechanisme.
- Dit komt doordat Duitsland en Frankrijk kenbaar hebben gemaakt dat zij het ESM niet zullen compenseren voor 2021. Wij verwachten dat zij dit ook voor 2022 niet zullen doen. Hierdoor neemt het aantal landen dat compensatie verleent drastisch af (alleen Nederland en Italië blijven over).
- Voor Nederland was de deelname van meerdere landen destijds een belangrijke reden om zelf ook een compensatiemechanisme op te zetten.
- Het parlement zal binnenkort via het verslag van de Eurogroep en Ecofinraad hierover worden geïnformeerd.

Beëindigen mechanisme

- Het beëindigen van het mechanisme is naar ons inzicht verantwoord gelet op de financiële situatie van het ESM. De instelling heeft per 31 december 2021 €3 miljard in het reservefonds.
- Indien in de toekomst weer sprake zou zijn van negatieve rente en de financiële situatie van het ESM er anders voorstaat, kan opnieuw gewogen worden of we aan een dergelijk compensatiemechanisme willen deelnemen.

Communicatie

Het parlement zal binnenkort via het verslag van de Eurogroep en Ecofinraad hierover worden geïnformeerd.

Politiek/bestuurlijke context

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.